

Landsmøde i DANSK-RUSSISK SAMVIRKE
SØNDAG den 29 Okt. 1950 i København
Protokol ved Lektor J.A. Bundgaard

- Punkt 1 Mødet aabnedes Kl. 9.15 af Formand for København Alfred Jensen der bød de femten tilstedeværende Delegerede og et lige saa stort Antal Gæster velkommen.
- Punkt 2 Til Dirigenter valgtes Kasserer Chr. Hansen, Aalborg og Adjunkt Helge Poulsen, Aalborg. Til Sekretærer Bibliotekar Duncker-Jensen og Lektor J.A. Bundgaard, København (Duncker-J fra København)
- Punkt 3 Alfred Jensen motiverede Forslaget om Dannelsen af en Landsorg. Der har fundet et Omslag Sted i Stemningen overfor USSR siden Befrielsen. Dengang var Folk af forskellige politiske Anskuelser og ogsaa stærke økonomiske Kræfter interesserede i at styrke Forbindelsen med S.U. Nu er stærke Kræfter interesserede i det modsatte. Saa meget mere Brug er der for D.R.S. Vi maa hjælpe med at fjerne de Misforstaaelser mellem Øst og Vest som man har stablet paa Benene og som truer med at bringe Verdensfreden i Fare. Det er begrænset hvad vi hidtil har opnaaet især i Sammenligning med hvad man har opnaaet andre Steder f. Eks. i Finland. Spørgsmaalet; om en Landsorganisation vil gøre os stærkere end vi er hver for sig maa besvares med ja. Vi bliver mere handlekraftige, vi kan bedre udnytte det Materiale som VOKS stiller til vor Disposition. Erfaringen viser at hvor der arbejdes bevares Medlemstallet, ja udvides. Københavnsafdelingen har haft en betydelig Tilgang og den stammer fra alle Lag af Befolkningen. De Vanskeligheder for en Sammenslutning der har vist sig under de forberedende Forhandlinger var ikke større end at de maatte kunne overvindes.
- Lektor Kolstrup, Aarhus Aarhusafd. var bange for at Landsforeningen ville blive for stramt organiseret, at Københavnsafd. ville dominere. I Aarhus saa mange paa Sagen som et Medlem udtrykte det : Man har Pligt til at vide Besked uden Hensyn til om man sympatiserede eller ikke. Københavnsafd. var mere politisk orienteret. Oprettede man en stram Landsorganisation ville man slaa Provinsafdelingerne i Stykker. Idealet var den franske Organisation som Kolstrup havde besøgt : Hovedledelsen gav Impulser, men fastlagde ikke Retningslinier. De Delegerede fra Aarhus havde kun Mandat til at indtræde i en saadan løs Organisation.
- Lektor Hans Chr. Sørensen, Aarhus havde ved det forberedende Møde i December 1949 været positivt indstillet til Dannelsen af en Landsorganisation. Det udsendte Forslag til Love var ikke bragt i Overensstemmelse med de Udtalelser der var faldet paa dette Møde. Det havde fremkaldt Krise i Aarhusafd.: Bestyrelsen var reduceret, man havde ikke kunnet vælge Formand og Medlemstallet svandt hurtigt ind. Han beklagede at man ved Udvalget af et Medlem til den kulturelle Delegation til USSR var gaaet uden om Aarhusafdelingens Bestyrelse og havde udpeget en Person (Fru Dr. med M. Lomholdt) der ikke var Medlem og aldrig havde vist nogen Interesse for Sagen. Man havde faaet det Indtryk at der i Kbhv. ikke var Vilje til Samarbejde. Afd. havde indsendt en Memorandum som der ikke var taget Hensyn til i det udsendte Forslag - skønt man havde rettet sig efter Ønsker fra Aalborgafdelingen.
- Adjunkt Helge Poulsen, Aalborg : Eksemplet viser at det er nødvendigt at have en Landsorganisation hvor Provinsen er repræsenteret i Hovedbestyrelsen.
- J. Bekker, Odense Afd. ogsaa i Odense var man utilfreds med Delegationens Sammensætning. En anden kedelig Erfaring : Afdelingen

havde truffet Aftale om at laane en Film, havde lejet Kokale osv., men Filmen kom ikke. Den var overhovedet ikke afsendt. Læge C.C.Bager, Esbjerg Afdelingen i Esbjerg var ophævet fordi en Mand i Bestyrelsen (Formanden) var stærkt imod at den fortsatte. Det ville ikke være sket hvis man havde haft en Landsorganisation.

Alfred Jensen beklagede stærkt Episoden med Filmen til Odense. Men Skylden var Filmselskabets. At man havde henvendt sig til Fru Lomholdt Thomsen skyldtes at der fra USSR var fremsat Ønske om at faa en Læge og Børnepsykiatriker. Afgørelsen skulle træffes fra Søndag Aften til Tirsdag Morgen. Alle havde i December 1949 været enige om at Lovforslaget kun var et Diskussionsgrundlag der ikke var bindende for nogen. Naar man havde taget Hensyn til Aalborgafdelingen var det fordi det var den eneste der havde fremsat konkrete Forslag. I København havde man ~~KAN IKKE~~ ikke anerkendt de enkelte Paragrafer men kun Princippet. Kan man i en Afdeling ikke godkende det vi bliver enige om idag kan Afdelingen sige fra bagefter. Forslaget var opstillet efter den finske Forenings Love. Vanskelighederne i Aarhus stammede fra at Kredse der var med i 1945 nu stillede sig anderledes. Da der var et almindeligt Ønske om Sammenslutning burde Aarhusafdelingen overveje sin Stilling endnu en Gang.

Hans Chr. Sørensen: der havde været Tid til en Telefonopringning til Aarhusbestyrelsen før Valget af Delegat. Man havde forøvrigt i Aarhus intet at udsette paa Fru Lomholdt, men man havde i Bestyrelsen en Mand der var lige saa kvalificeret og havde en stærkere Position i Byen. Der er Vanskeligheder udefra. Det er netop for at tage Brodden af dem at man stiller sig som man gør. Det afgørende for Aarhusafd. er at bevare den brede Tilknytning. Thomas Christensen Aarhus Afd. havde som sine Meddelegerede været bange for at København skulle faa for stor Indflydelse, men var beroliget ved at se Provinsafdelingerne skulle repræsenteres efter Medlemstal.

Helke Poulsen, Aalborg : Delegationerne burde forberedes selvom man ikke er sikker paa at faa dem af Sted.

Frenning, København : spurgte om man havde ekskluderet H.P. Sørensen.

Agnete Olsen, København : ogsaa Københavnsafd. havde været overrasket over Lovforslaget. Det vigtigste er imidlertid at ma til Enighed om den Landsorganisation som der givet er en stærk Trang til.

Alfred Jensen H.P. Sørensen er ikke ekskluderet. Han er ikke genvalgt til Bestyrelsen og Grunden er den, at han havde fremsat meget nedsættende Udtalelser om USSR. Var ikke enig i at Provinsafdelingerne kun skulle repræsenteres efter samme Skala som Kbhv. De skulle have en forholdsvis stærkere Representation.

Efter at det var fastslaaet at Afstemningen om Punkt 3 foregik med det Forbehold, at Afdelingerne kunne godkende den Form Love fik ved den følgende Behandling vedtoges det at oprette en Landsorganisation. 15 Delegerede stemte for.

Punkt 4

Lovforslaget behandlede Paragraf for Paragraf.

Paragraf 1

Folmer Bendtsen, København : det hidtidige Navn er misvisende. Russerne udgør kun en Del af USSR og der lægges megen Vægt paa dette Punkt derovre. Der er tit praktiske Vanskeligheder i Forhandlingerne med VOKS og andre.

Redaktør Anker Kirkeby (Gæst) advarede mod at skifte Navn. Maalet var ikke Samarbejde med en bestemt Regering men mellem Folkene. Fandt at Københavnsbestyrelsen var for eensidigt sammensat. Moderne havde været for agitatoriske. Dens Optræden havde været udiplomatisk. Der var for faa Delegationer, begge Veje. Beklagede sig over de Artikler Medlemmer af de sovjetiske Delegationer

bagefter havde skrevet og over den forige Tasskorrespondents Beretninger og mente at D.R.S. burde have sørget for at formidle bedre Oplysninger. De Film man havde vist var uheldige. Lektor G.K.Gravesen, Randers Afd. Var imod Navneforandring nu. Helge Poulsen og Adjunkt Erik Stahl fremhævede at det tidligere Navn sagligt set var midlertidigt fordi der var en udviklet Selv-følelse f. Eks. i Georgien.

Thomas Christensen var for det hidtidige Navn af Hensyn til dem der bedre kunne antage dette.

Folmer Bendtsen gjorde opmærksom paa at Foreningens Formaal var at oplyse om USSR og det første Punkt var vel at lære Folk hvad Landet hedder og ikke styrke den Opfattelse at Sovjetunionen er en Fortsættelse af Zartidens Russerherredømme. De sovjetiske Film bruger stærke Midler men det har altid været Tendensen i russiske Film modsat f. Eks. franske. Foreningen bør være bred, men den bør søge Bredden i Retning af Arbejderbevægelsen.

Kolstrup, Aarhus Filmene er ubrugelige i Afdelingerne. Naar Bendtsen siger at man bør søge Bredden i Retning af Arbejderbevægelsen viser det hvor forskelligt Afdelingerne ser paa det. I Aarhus ønskede man at bevare Forbindelsen til de intellektuelle Kredse.

Anker Kirkeby : uddybede sin Udtalelse om Filmene : han havde rost de første Sovjetfilm men de sidste var unfair Agitation.

Alfred Jensen : de store Film har været omtalt i Pressen og Medlemmerne ønsker at se dem. Vi kan heller ikke give Folk et galt Billede af hvad Sovjetfilmen er i dag. Foretrak aaben Agitation for den der viste sig i at Skurkens Navn altid endte paa ski eller at alle foragtelige Personer tilhørte en anden Race. Vi kan naturligvis ikke stille Krav om hvad de sovjetiske Delegerede skrive bagefter. I USSR var man sikkert ikke glad for hvad Anker Kirkeby havde skrevet efter sit sidste Besøg. Tasskorrespondenten beskæftigede sig med de politiske Forhold og man kan vist ikke paastaa at der har været meget positivt at inbetrætte om det officielle Danmarks Stilling til USSR i den Periode. Maaske vil visse Folk ikke forstaa at vi skifter Navn nu men det er meget vigtigt at gøre opmærksom paa at det ikke er Peter den Stores Arvtagere vi samarbejder med, men en Sammen-slutning af Stater.

Det vedtoges at udskude Afgørelsen af Navnespørgsmaalet til den første ordinære Kongres.

Paragraf 2

Hans Chr. Sørensen : "Socialt Samarbejde" vakte Anstød i Aarhus. Hvad menes dermed ?

Folmer Bendtsen : der tænkes paa Udveksling af Erfaringer paa den sociale Forsørgs Omraade.

Vedtaget med 14 Stemmer for - 1 imod.

Paragraf 3

Hans Chr. Sørensen foreslaar at indføre "saglige" foran "Oplysninger."

Kolstrup mente at det var galt at der taltes om "Samarbejde" Erik Stahl Samarbejder den anden Vej bør udvædes. Vi bør sende Materiale til USSR.

Folmer Bendtsen ; vi har gjort meget i den Retning, men Foreningens Økonomi kan ikke bære en gennemført Kampagne.

Frenning : ønskede Foreningens Virkefelt udstrakt til Folkedemokratierne.

Folmer Bendtsen : det ligger udenfor Foreningens Rammer.

Paragraf 3 med indføjet "saglig" foran "Oplysninger" vedtoges med 14 Stemmer for og ingen imod.

Paragraf 4

Vedtaget uden Diskussion

Paragraf 5

Kolstrup Forretningsudvalget bør ikke have Ret til at faa Optagelse af Medlemmer forelagt.

Hans Chr. Sørensen : Stykket om Eksklusion er uheldigt. Kan Hovedbestyrelsen f. Eks. ekskludere en Afdeling fordi den er utilfreds med Tendensen i et Møde ? Aarhusafdelingen afholdt Møde om Biologsriden med Professor Westergaard som sagkyndig Taler. Mødet blev et Angreb paa USSR.

Helge Poulsen : forudsatte at Paragrafen maa forstaas ~~MAAA~~ saaledes at hvor der findes lokale Afdelinger er det dem der foretager Optagelsen. Foreslaar at Stykke 2 bortfalder.

Affred Jensen : der maa være nogenlunde ensartede Regler for Optagelse. Stykke 2 kan være praktisk hvor den lokale Forening ønsker Betænkningstid. Men ville forøvrigt ikke modsætte sig at Stykket udgaar.

Thomas Christensen : foreslog at ogsaa "og kan ligeledes ekskludere Interesser" i sidste Stykke udgaar.

Paragraf 5 med Udeladelse af Stykke 2 " De lokale ... Forretningsudvalget" vedtoges med 14 Stemmer for og ingen imod.

Paragraf 6

Efter at det var onlyst at Foreningen ~~EN~~ VERDENS Lokalafdelinger indbetaler 33 % til Hovedledelsen vedtoges Paragrafen med samme Stemmetal som Paragraf 5.

Paragraf 7 og 8

Professor Jørgen Jørgensen (sagt under Behandling af Paragraf 5) Naturligvis vil man ikke ekskludere en Afdeling paa Grund af et Mødearrangement. Man kunne indvende mod Aarhusmødet at Professor Westergaard nok var sagkyndig paa det biologiske Omraade, men ikke paa det praktiske : paa Behandlingen af Biologer i USSR, og det var det Mødet drejede sig om.

Helge Poulsen ønskede fastere Rammer for Kongressens Indkaldelse af Hensyn til Lokalafdelingernes Generalforsamling. Gangen burde være den, at der udsendtes Forslag til Dagsorden inden 1 Januar at Lokalafd. behandle Forslaget paa deres Generalforsamling og indsendte deres Forslag til Hovedbestyrelsen der sendte den endelige Dagsorden ud mindst 8 Dage før Kongressen. Efter nogen Diskussion om den tekniske Fremgangsmaade foreslog

Affred Jensen følgende : Kongressen afholdes normalt i Marts Maaned med følgende Dagsorden : 1) Beretning ~~21~~ og Tilrettelæggelse af næste Aars Arbejde 2) Regnskab 3) Lovene 4) Indkomne Forslag 5) Valg. Paa egne og Folmer Bendtsens Vegne foreslog han desuden at Bestemmelsen om Repræsentation paa Kongressen forandredes saaledes at Provinsafdelingerne sender 1 Repræsentant for hver 30 paa begyndte Medlemmer, København 1 for hver 50.

Paragraf 7 og 8 vedtoges med disse Rettelser (Stemmetal som før)

Paragraf 9

Vedtaget uden Diskussion

Paragraf 10

Helge Poulsen : sidste Komme " og drøfter ... Konfliktspørgsmaal" er overflødig.

Vedtaget med Bortfald af sidste Komma.

Paragraf 11

Helge Poulsen : det er en Betingelse for at Aalborgafdelingen indtræder at " og kan nedlægge Afdelinger " bortfalder.

Vedtaget med Udeladelse af "og kan nedlægge Afdelinger"

Paragraf 12

Helge Poulsen : Bestemmelsen i første Stykke : " eller af dens Forretningsudvalg" og hele sidste Stykke " den lokale Afdelings Bestyrelse fastsætter" bør udgaa.

Der rejstes ogsaa fra forskellige Sider Indvendinger mod at det udtrykkeligt fastsættes at det er de lokale Afdelingers Bestyrelse og ikke dens Generalforsamlinger der vælger Formanden og mod Fastsættelse af Maksima for Bestyrelsens Størrelse.

Vedtaget med følgende Rettelser : i første Stykke bortfalder : "eller af dens Forretningsudvalg"
i Stykke 2 : "højst 9" og " i København dog højst 18"
De to sidste Stykker bortfalder, fra "Bestyrelsen vælger .." til "Forretningsudvalget fastsætter".

Paragraf 13

Vedtaget med følgende Rettelser : i første Linje indføjes "normalt i Januar".

Efter Paragrafen tilføjes " Ekstraordinær Generalforsamling kan indkaldes efter Bestyrelsens Beslutning eller paa Anmodning af mindst Fjerdedelen af Afdelingens Medlemmer ".

Paragraf 14

Vedtaget med Tilføjelse af at Foreningens Regnskabsaar løber fra 1 Januar til 31 December.

Helge Poulsen ønskede en Paragraf tilføjet om Foreningens Opløsning særligt for at der kunne indføjes en Bestemmelse om hvad Foreningens eventuelle Midler skulle bruges til ved dens Opløsning. Det vedtoges at paalægge den 1ste Kongres at udarbejde en saadan Paragraf.

Punkt 5

Valg af Ledelse

Alfred Jensen motiverede et Forslag om at udnævne Martin Andersen Næst til Eresmedlem af Landsforeningen og af Hovedbestyrelsen.

Vedtaget ved Akklamation

Alfred Jensen fremsatte følgende Forslag til Bestyrelse :

Formand Professor Jørgen Jørgensen

Direktør Alf Ussing

Fabrikant Søren Madsen

Professor C.A. Bodelsen

Lektor J.A. Bundgaard

Generaldirektør Knud Korst (hvis han er villig -bortrejst)

Arbejdsdirektør Korsgaard (med samme Forbehold)

Fru Agnete Olsen

Maleren Folmer Bendtsen

Folketingsmand Alfred Jensen

Fra Aalborg 1 Medlem Adjunkt Helge Poulsen

Fra Randers 1 Medlem Lektor G.K. Gravesen

Fra Aarhus 2 Medlemmer som man overlod Afd. at udpege

Fra Odense 2 Medlemmer efter Afdelingens Udvalg

Læge C.C. Bager, Esbjerg

Overmatros Rudolf Nielsen, Helsingør, som Repræsentant for den Kreds i Helsingør som Foreningen har forhandlet med.

Fru Margrethe Lomholdt, Aarhus

Der skal være 2 Provinsrepræsentanter i Forretningsudvalget der maa lægge sine Møder saaledes at disse Repræsentanter kan være tilstede i alle Fald paa de fleste Møder.

Desuden er det en praktisk Fordel at have Repræsentanten for VOKS med i Hovedbestyrelsens Møder. Det har Københavns Afdelingen hidtil haft.

Som Revisorer valgtes :

Bankkasserer Aksel Thiel
Fabrikinspektør Hakon Harner

Helge Poulsen fandt at Aalborgafd. var forfordelt og foreslog 2 Repræsentanter, til den anden Post Afdelingens Sekretær Ing. Poul Gleerup.

Kolstrup og Hans Chr. Sørensen mente at det ville virke stødende i Aarhus, hvis man valgte Fru Lomholdt ind i Bestyrelsen. Hun havde ikke meldt sig ind i Aarhusafdelingen efter sin Rejse til USSR.

Frenning syntes at der var for faa Arbejderrepræsentanter.

Den foreslaaede Bestyrelse blev valgt med følgende Rettelser :

Aalborg faar to Repræsentanter Poulsen og Gleerup
Fru Lomholdt udgaar.

Lektor Kolstrup pointerede at Aarhusafd. forbeholdt sig sin Stilling

Udenfor Dagsordenen foreslog Felmer Bandtsen at afsende en telegrafisk Hilsen til VOKS. Vedtaget.

Landsmødet sluttede ca. Kl. 17.

Ved et efterfølgende Møde i Hovedbestyrelsen have Odense Afd. udpeget Tandlæge Fru Aase Secher og Væver J. Bekker. Hovedbest. konstituerede sig med Professor Gørgen Jørgensen som Formand Alfred Jensen, Næstformand, Lektor J. A. Bundgaard Sekretær, Felmer Bandtsen, Redaktør, Dir. Alf Ussing, Kasserer. Som Medlemmer af Forretningsudvalget udpegedes desuden :

Fra Aalborg : Adjunkt Helge Poulsen
Fra Odense : Fru Aase Secher
Fra Aarhus : Pladsen lodes blank.

Aarhus Afdeling har ~~senere~~ senere udpeget til Hovedbestyrelsen Lektor Kolstrup og Dr. phil Hans Chr. Sørensen.